

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒՆԵՐԻ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ
ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱՅԻ ԾՐԱԳԻՐ
ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Մասնագիտություն/ուղղություն Օտար լեզու և գրականություն (ռուսաց լեզու և գրականություն)

Որակավորումը Մանկավարժության բակավավր

Ֆակուլտետ Հումանիտար գիտությունների

Ուսուցման ձև - առկա 4-րդ կուրս, 7-րդ կիս., 4 կրեդիտ

Հեռակա 5-րդ կուրս, 9-րդ և 10-րդ կիսամյակներ, 4 կրեդիտ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

(արձ. թիվ 21, 04.07. 2023)

Ամբիոնի վարիչ՝ Թ. Թադևոսյան

Հաստատված է հումանիտար գիտությունների ֆակուլտետի
գիտական խորհրդի նիստում

(արձ. թիվ)

Հումանիտար գիտությունների ֆակուլտետի դեկան՝ Մ. Բրուսյան

Կազմողներ՝ Բ.Գ.Թ., դոցենտ

Թ. Թադևոսյան

Ա. Պապոյան

Վանաձոր 2023թ.

Մանկավարժության բակալավրի մանկավարժական պրակտիկա

1. Պրակտիկայի նպատակը՝

- 1.1. ամրապնդել և խորացնել ուսումնական գործընթացի ժամանակ ուսանողների կողմից ձեռք բերված տեսական գիտելիքներն ու նեղ մասնագիտական կոմպետենցիաները,
- 1.2. ուսանողներին ծանոթացնելով հանրակրթական դպրոցի և ուսուցչի գործունեությանը՝ օգնել նրանց որոշելու համապատասխանություն ուսուցչին ներկայացվող մասնագիտական, մանկավարժական, մեթոդական, անձնային որակներին, հնարավորություն ընձեռել մասնագիտական-մանկավարժական ոլորտում գնահատելու սեփական ուժեղ և թույլ կողմերը, միջանձնային շփման, աշխատանքային միջավայրում հարմարվելու, խնդիրներ որոշելու ու դրանց լուծման ուղիներ գտնելու ունակությունները:

2. Պրակտիկայի խնդիրները՝

- 2.1. զարգացնել ուսանողների ինքնուրույն մտածելու, որոնողական, ստեղծագործական ունակությունները,
- 2.2. ուսանողներին ծանոթացնել մասնագիտական-մանկավարժական ժամանակակից մեթոդներին, զարգացնել դրանք ավանդական մեթոդների հետ համադրելու ունակություն,
- 2.3. ապահովել ուսումնական նախագծերի շրջանակներում ուսուցչի (դասղեկի) դերում տարվող աշխատանքների համար ուսումնական և մարդկային (աշակերտական) ռեսուրսների ինքնուրույն հավաքագրման, ընդհանրացման, կազմակերպման աշխատանքների հնարավորությունը:

3. Պրակտիկայի հաստատությունը, վայրը

Վանձոր քաղաքի՝ ՎՊՀ կողմից ընտրված հանրակրթական դպրոցներ / հանրակրթական դպրոցներ՝ ըստ ուսանողի բնակության վայրի (համապատասխան որոշման առկայության հիման վրա):

Պրակտիկայի ընթացակարգը

4-րդ կուրս, 7-րդ կիսամյակ, 4 շաբաթ, 4 կրեդիտ (առկա)

Հեռակա 5-րդ կուրս, 9-րդ և 10-րդ կիսամյակներ, 4 կրեդիտ

Պրակտիկայի ղեկավարը պարտավոր է.

- Ա. Ուսումնասիրել մանկավարժական պրակտիկայի ծրագիրը, նախանշել անելիքները:

- Պրակտիկան սկսվելուց երկու շաբաթ առաջ ուսումնասիրել պրակտիկայի անցկացման ծրագիրը, թեմատիկ պլանները, չափորոշիչը, պրակտիկային համապատասխանող ծրագրի բովանդակությունը:
 - Մասնակցել մանկավարժական պրակտիկայի կոնֆերանսին, ուսանողներին ծանոթացնել պրակտիկայի ծրագրին, պրակտիկանտի պարտականություններին և իրավունքներին, օրագրի վարման կարգին:
 - Լինել նշված դպրոցներում, ուղեկցել ուսանողներին, կազմակերպել ծանոթություն դպրոցի, ուսուցչական կոլեկտիվի, ուսուցիչ-ղեկավարի հետ:
 - Լրացնել օրագրի «Պրակտիկայի նպատակը» էջի համապատասխան տողերը, օգնել պրակտիկանտին ներկայացնել պրակտիկայի անհատական պլանը օրագրի «Անհատական պլան» բաժնում:
-
- **Բ.** Նախապես կազմած օրացուցային պլանի համաձայն՝ իրականացնել հետևյալ աշխատանքները.
 - Ուսանող-պրակտիկանտներին նախապատրաստել մանկավարժական գործունեությանը:
 - Անզերեն լեզվի դասերի դասալսումների իրականացում հանրակրթական դպրոցում:
 - Անզերեն լեզվի դասերի անցկացում հանրակրթական դպրոցում ըստ ուսպլանի:
 - Հետևել պրակտիկանտի կողմից պրակտիկայի օրագրի՝ ժամանակին ու մեթոդապես ճիշտ վարմանը և պատասխանատվություն կրել դրա համար:
 - Պրակտիկայի անցկացման վայրի աշխատակից ղեկավարի (հանրակրթական դպրոցի ուսուցչի) հետ միասին հետևել պրակտիկանտների հաճախումներին, ուսանողների բացակայության դեպքում տվյալները ներկայացնել դեկանատ և/կամ պրակտիկայի բաժին:
 - Կազմել պրակտիկայի ծրագիր-պլան և յուրաքանչյուր շաբաթվա առաջին օրը հաստատել արձանագրությամբ:
 - Քննարկել ուսանող-պրակտիկանտի կողմից իրականացված յուրաքանչյուր աշխատանքի՝ դասավանդման, միջոցառման քննարկում, նշելով դրական կողմերը, նկատված թերությունները:
 - Մասնակցել մյուս ղեկավար(ներ)ի կազմակերպած քննարկումներին:
 - **Պրակտիկայի նախապատրաստական փուլում՝**
 - ուսանողներին ծանոթացնել մանկավարժական պրակտիկայի անցկացման մեթոդիկային,
 - ուսանողներին ծանոթացնել պրակտիկայի ծրագրին ու համապատասխան մասնագիտական գրականությանը,
 - կազմել ժամանակացույց և վերջինիս համաձայն՝ կազմակերպել աշխատանքը և այն վերլուծել ու քննարկել ուսանողների հետ:
 - **Պրակտիկայի ընթացքում՝**
 - ղեկավարել ուսանողների աշխատանքը և քննարկել այն ուսանողների հետ՝ վեր հանելով թերություններն ու դրական կողմերը:
 - **Պրակտիկայի ավարտից հետո՝**
 - Պրակտիկայի ավարտին օրագրում բնութագրել պրակտիկանտի կատարած աշխատանքը, գնահատել նրան:
 - Ներկայացնել պրակտիկայի ծրագրով պահանջվող փաստաթղթերը պատշաճ վիճակով:

- Գնահատել ուսանողի կատարած աշխատանքը ռուսաց լեզվի և գրականության դասավանդման ուղղությամբ, որտեղ արտահայտված կլինի ուսանողի ձեռք բերած կարողությունների և հմտությունների ձևավորման պատկերը,
- Ընդհանրացնել ուսանողների կատարած աշխատանքը մանկավարժական գործունեության շրջանակներում:
- Մասնակցել պրակտիկայի պաշտպանությանը, պրակտիկանտի վերջնական գնահատականի ձևավորմանը:

4. Պրակտիկայի հաշվետու փաստաթղթերը

Բոլոր տեսակի մանկավարժական պրակտիկաների համար նախատեսված է օրագիր:

Որպես պրակտիկայի հաշվետու փաստաթուղթ ներկայացվում է նաև ուսանողի կողմից անցկացված 1 դասի պլանի կոնսպեկտ, ուսանողի՝ որպես դասղեկի օգնականի անցկացրած 1 միջոցառման կոնսպեկտ, աշակերտի անձնավորության կամ դասարանական կուլեկտիվի հոգեբանական բնութագիրը:

5. Պրակտիկայի գնահատումը

Պրակտիկայի ղեկավարը պարտավոր է՝

- պրակտիկայի ավարտին օրագրում բնութագրել պրակտիկանտի կատարած աշխատանքը, գնահատել այն,
- պրակտիկայի բաժին ներկայացնել **բոլոր** ուսանողների՝ պրակտիկայի ծրագրով պահանջվող փաստաթղթերը պատշաճ վիճակով,
- մասնակցել պրակտիկայի պաշտպանությանը, պրակտիկանտների վերջնական գնահատականի ձևավորմանը,
- բազմագործոնային համակարգով ներկայացնել առավելագույնը 100 միավորի բաղադրիչները, գնահատման կարգը, ամփոփման կարգն ու ժամկետները, որոնք հիմնված են ՎՊՀ «Պրակտիկայի կանոնակարգի» վրա:

Պրակտիկայի գնահատման բաղադրիչները և հատկացվող միավորները (գնահատականը ըստ 100 միավորանոց սանդղակի)

Գնահատման բաղադրիչները	Հատկացվող միավորը	Գնահատում	
1. Հաճախում	0 - 10		
2. Առարկայի իմացություն	0 - 20		

<p>3. Վարած դասերի վերլուծություն</p> <ul style="list-style-type: none"> • Կիրառված մեթոդների արդյունավետություն • Նորագույն տեխնոլոգիաների կիրառում` <ul style="list-style-type: none"> a. համակարգչային տեխնոլոգիայի կիրառում b. այլ տեխնոլոգիաների կիրառում • դասաժամանակի ճիշտ օգտագործում • գնահատում 	<p>0 - 7</p> <p>0-3</p> <p>0-1</p> <p>0-3</p> <p>0-6</p>		
<p>4. Մանկավարժական աշխատանք</p> <ul style="list-style-type: none"> • արտադասարանային աշխատանքի կազմակերպման կարողություն • դասղեկի ժամի անցկացում, աշխատանք աշակերտական խորհրդի հետ • մանկավարժական հաղորդակցման մշակույթ 	<p>0 - 5</p> <p>0 - 5</p> <p>0 - 5</p>		
<p>5. Հոգեբանախորհրդատվական աշխատանք</p> <ul style="list-style-type: none"> • աշակերտի կամ դասարանի կոլեկտիվի հոգեբանական բնութագրի կազմում • դասի հոգեբանամանկավարժական վերլուծության անցկացում • արտադասարանային միջոցառման հոգեբանական հիմնավորում 	<p>0 - 5</p> <p>0 - 5</p> <p>0 - 5</p>		
<p>Պրակտիկայի պաշտպանություն</p>	<p>0 - 20</p>		
<p>Ընդհանուր միավորը</p>	<p>100</p>		

Պրակտիկան գնահատվում է՝ ըստ սահմանված չափանիշների՝ բազմագործոնային համակարգով պրակտիկայի ընթացքում ձեռք բերված կարողությունների, հմտությունների, կոմպետենցիաների հիման վրա:

Մասնակցության աստիճանը %	Հատկացվող միավորը
96-100/ 20 օր	10
91-95/ 19 օր	8
86-90/ 18 օր	6
81-85/ 17 օր	4
76-80/ 16 օր	2
0-75/ 15 օր	0

6. Պրակտիկայի չափորոշիչ

Ուսանող-պրակտիկանտը պետք է ներկայացնի իր կողմից իրականացված աշխատանքների ժամանակացույցը, կարողանա լրացնել օրագիրը:

7. Պրակտիկայի բովանդակությունը

Առաջին շաբաթ – մանկավարժական պասիվ պրակտիկա: Դասալսումներ ըստ ուսուցիչ-ղեկավարի դասացուցակի:

Երկրորդ շաբաթ – Անգլերեն լեզվի դասերի պլանների կազմում, դասերի անցկացում ուսանող-պրակտիկանտի կողմից (Նվազագույնը 2 դաս): Դասալսումներ այլ ուսանող-պրակտիկանտներին կցվաց դասարաններում: Անցկացված դասերի քննարկում ուսուցիչ ղեկավարի և պրակտիկայի մեթոդիստների հետ: Ուսուցչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության այլ բաղադրիչների կատարում (ըստ առարկայի ուսուցչի պլանի):

Երրորդ շաբաթ – Անգլերեն լեզվի դասերի պլանների կազմում, դասերի անցկացում ուսանող-պրակտիկանտի կողմից (Նվազագույնը 2 դաս): Դասալսումներ այլ ուսանող-պրակտիկանտներին կցվաց դասարաններում: Անցկացված դասերի քննարկում ուսուցիչ ղեկավարի և պրակտիկայի մեթոդիստների հետ: Ուսուցչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության այլ բաղադրիչների կատարում (ըստ առարկայի ուսուցչի պլանի):

Չորրորդ շաբաթ – Անգլերեն լեզվի դասերի պլանների կազմում, դասերի անցկացում ուսանող-պրակտիկանտի կողմից (Նվազագույնը 2 դաս): Դասալսումներ այլ ուսանող-պրակտիկանտներին կցվաց դասարաններում: Անցկացված դասերի քննարկում ուսուցիչ ղեկավարի և պրակտիկայի մեթոդիստների հետ: Ուսուցչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության այլ բաղադրիչների կատարում (ըստ առարկայի ուսուցչի պլանի): Պրակտիկայի օրագրի վերջնական ամփոփում, անհրաժեշտ փաստաթղթերի լրացում:

Ուսանող պրակտիկանտը պարտավոր է ունենալ պրակտիկայից դուրս միջոցառումների անցկացման անհատական պլան-ժամանակացույց:

Պրակտիկայի պաշտպանությանը մասնակցում են պրակտիկայի ղեկավարը, ֆակուլտետի ղեկանը, ամբիոնի վարիչը:

Կոմպետենցիաների ցանկ, որոնք «Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտությամբ մանկավարժության բակալավրի որակավորում ունեցող ուսանողը ձեռք կբերի մանկավարժական պրակտիկայի արդյունքում՝ սահմանված «Անգլերեն լեզու և գրականություն» ԿԾ-ով

ա) Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)

- վերլուծության և համադրության կարողություն (ԳԿ-1),
- տեղեկույթը կառավարելու հմտություն (տեղեկույթի ձեռք բերում, համակարգում, վերլուծում) (ԳԿ-7),
- խնդիրներ լուծելու կարողություն (ԳԿ-8),
- որոշումներ կայացնելու կարողություն (ԳԿ-9):

բ) Միջանձնային կոմպետենցիաներ (ՄՁԿ)

- միջանձնային գործնական հմտություններ (ՄՁԿ-2),
- թիմային աշխատանքի կարողություն (ՄՁԿ-3):

գ) Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)

- գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն (ՀԳԿ-1),
- հետազոտական կարողություն (ՀԳԿ-2),
- նոր իրավիճակներին հարմարվելու կարողություն (ՀԳԿ-4),
- ինքնուրույն աշխատելու կարողություն (ՀԳԿ-5),
- որակը վերահսկելու կարողություն (ՀԳԿ-6):

դ) Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

- սոցիալական կարևորություն ունեցող խնդիրների և գործընթացների գիտական վերլուծության, մասնագիտական գործունեության ընթացքում ծագած խնդիրների գիտական էության բացահայտման ունակություն, ինչպես նաև մասնագիտական և սոցիալական գործունեության տարբեր ոլորտներում հումանիտար, սոցիալական ր տնտեսական գիտությունների մեթոդների գործնականում կիրառելու ունակություն (ԱԿ-1),
- տրամաբանական մտածողության օրենքների օգտագործման ունակություն (ԱԿ-2),
- գիտական նոր գիտելիքների ձեռքբերման ունակություն (ԱԿ-3),
- մասնագիտական գործունեության մեջ հիմնական մեթոդները օգտագործելու, գիտության մեջ մոդելավորման, տեսական և գիտափորձական հետազոտության մեթոդները կիրառելու պատրաստվածություն (ԱԿ-4),
- տրված առարկային բնորոշ մեթոդների կիրառում (ԱԿ-6):

2022-2023 ուստարվա մանկավարժական պրակտիկայի ժամանակացույց

Պրակտիկայի փուլը	Կատարվելիք աշխատանքը	Պրակտիկայի վայրը	Անցկացման օրը	Պատասխանատու
1-ին շաբաթ				
Նախապատրաստական փուլ	Ծանոթացում մանկավարժական պրակտիկայի բովանդակությանը, ծրագրին, ժամաքանակին, պրակտիկայի իրականացման վայրին, փաստաթղթերին:	Վանաձորի 1ին դպրոց		դեկավարներ
Պրակտիկայի մեկնարկ հանրակրթական դպրոցում	Ծանոթացում դպրոցի կառուցվածքին, գործունեությանը, դասացուցակին, ժամատախտակին: Ծանոթություն դպրոցի, տնօրենի, ուսուցչական կոլեկտիվի, դեկավար-ուսուցչի հետ:	Վանաձորի 1ին դպրոց		դեկավարներ
Փաստաթղթերի, ծրագրերի հետ ծանոթացման փուլ	Ծանոթացում կրթադաստիարակչական աշխատանքնորի պլանի, մատենավարման կարգի, առարկայական ծրագրերի, դասագրքերի, դասարանների ու աշակերտական կոլեկտիվների հետ:	Վանաձորի 1ին դպրոց		դեկավարներ
Պասիվ պրակտիկայի դասալսումների փուլ	պրակտիկանտի անհատական պլանի կազմում, դասաբաշխում:			
2րդ շաբաթ				

Պրակտիկայի անցկացման ակտիվ փուլ	Դասերի պլան- կոնսպեկտների կազմում ու հաստատում: Փոխադարձ դասալսումներ, քննարկումներ: Ներգրավվածություն ուսուցչի ծանրաբեռնվածությամբ նախատեսված այլ աշխատանքներում:	Վանաձորի 1ին դպրոց		Ղեկավարներ
Կազմակերպչական, մեթոդական աշխատանքներ	Պրակտիկայի օրագրի կանոնավոր վարման ստուգում	Վանաձորի 1ին դպրոց		ղեկավարներ
3-րդ շաբաթ				
Պրակտիկայի անցկացման ակտիվ փուլ	Դասերի պլան- կոնսպեկտների կազմում ու հաստատում: անգլերեն լեզվի դասերի անցկացում տարբեր դասարաններում: Փոխադարձ դասալսումներ, քննարկումներ:	Վանաձորի 1ին դպրոց		ղեկավարներ
մանկավարժական (դասղեկական) աշխատանքների նախապատրաստում և անցկացում	դասղեկական ժամ / դաստիարակչական բնույթի այլ միջոցառման նախապատրաստական և վարման աշխատանքների կատարում:	Վանաձորի 1ին դպրոց		ղեկավարներ
4-րդ շաբաթ				
Պրակտիկայի անցկացման ակտիվ փուլ	Դասերի պլան- կոնսպեկտների կազմում ու հաստատում: անգլերեն լեզվի դասերի անցկացում տարբեր	Վանաձորի 1ին դպրոց		ղեկավարներ

	<p>դասարաններում: Փոխադարձ դասալսումներ, քննարկումներ:</p>			
<p>Կազմակերպչական աշխատանքներ</p>	<p>արտադասարանական միջոցառումների կազմակերպման և անցկացմանն աջակցող աշխատանքներ` համաձայն ուսուցչի պլանի:</p>			
<p>Ամփոփում, վերլուծություն</p>	<p>Պրակտիկայի հաշվետու փաստաթղթերի հավաքում, համակարգում:</p>	<p>Վանաձորի 1ին դպրոց</p>		<p>ղեկավարներ</p>
<p>Պրակտիկայի պաշտպանություն</p>	<p>Վանաձոր, ՎՊՀ</p>			<p>ղեկավարներ, դեկան, ամբիոնի վարիչ</p>